

חגיגת ספרים בכנס האנתרופולוגי השנתי ה-49

חוברת תקצירים

רווקות מתמשכת בציונות הדתית: דתיות ואינדיבידואליזציה במודרנה המאוחרת / ד"ר ארי אנגלברג

סוגיית הרווקות המתמשכת בציונות הדתית מחברת בין האישי לקהילתי ומושפעת מגורמים תרבותיים רחבים: במהלך המאה העשרים, ובמיוחד משנות השישים והלאה, התקופה שמכונה 'מודרנה מאוחרת', מתקיימת 'מלחמת תרבות' בין דתות מסורתיות-שמרניות התומכות בערכי משפחה וצניעות מינית לבין חילוניות ליברלית התומכת בשינויים מרחיקי הלכת המתחוללים בתחומי המין והמגדר. בשנים אלו חלו גם שינויים דרמטיים, אך נסתרים יותר מהעין, באופיים של מערכות יחסים זוגיות, שיתוף הרגשות והאינטימיות הפכו למוקד

ולדבק של מערכות יחסים. לצד זאת נוצר גם שלב חדש במעגל החיים שבו לוקחים חלק בעיקר מי שטרם נישאו – שלב הבגרות הצעירה. הספר מראה כיצד כל התהליכים הללו קשורים לתופעת הרווקות בציונות הדתית: הן הופכות את מציאת בן הזוג לאתגר משמעותי וכך למעשה גורמות לתופעה, והן מעצבות את חיי היומיום של הרווק/ה בעיר הגדולה ואת החיים בקהילות האורבניות של רווקים הדתיים, הלא הם 'ביצות הרווקים'. כל התהליכים התרבותיים והחברתיים הללו מתנקזים לחייהם הפרטיים של רווקים ורווקות דתיים, שלכל אחד ואחת מהם כוחות אישיים ומזג שונה ולרוב הם רואים את מה שעובר עליהם כעניין אישי בלבד. הספר אמנם בוחן מגמות תרבותיות כלליות, אך שם דגש על נקודת מבטם של הרווקות והרווקים עצמם ובכך נותן להם קול. הוא עוקב אחר סיפורם המרתק של מי שמצויים בקו החזית של המפגש בין האורתודוקסיה לבין המודרנה המאוחרת וחוצבים לעצמם מסלול חיים חדש שדורות קודמים של יהודים שומרי תורה ומצוות לא הכירו.

סוציאל דמוקרטיה מקומית: עלייתו של דור פוליטי חדש במפלגת העבודה הישראלית 2006-2009 / סיגל עוזרי

הספר סוציאל-דמוקרטיה מקומית מבוסס על מחקר אתנוגרפי רב-זירתי שנערך במפלגת העבודה הישראלית, במשך בשלוש שנים (2006-2009) ועוסק באחד מן השינויים המשמעותיים ביותר שחלו במפלגה בעשורים האחרונים. בספר מתוארים ומנותחים שני תהליכים מרכזיים הכרוכים האחד בשני. האחד, עלייתה של קבוצה דורית צעירה, סוציאל-דמוקרטית וחדשה יחסית במפלגה, עם ולאחר בחירת עמיר פרץ ליו"ר (בנובמבר 2005), והשני הוא תהליך הערעור במעמד מנהיגות המפלגה הוותיקה. במוקד הסיפור האתנוגרפי עומד אם כן, המאבק

הפוליטי, שניטש בין יחידות דוריות שונות במפלגה והמשבר הפנימי שנתגלע בה, בתקופת המחקר.

אחד הביטויים הבולטים למשבר זה, היה שבמשך פחות משלוש שנים (בין 2008 ל-2011), 11 מתוך 19 חברי סיעת העבודה דאז, פרשו ממנה, לאור אכזבתם ממנהיגות המפלגה ו/או מן הדינאמיקה הפנים-סיעתית. בניגוד לנטייתם של פרשנים פוליטיים להסביר את המשבר המפלגתי במונחים פרסונאליים, ספר זה מנתח את הרקע הסוציולוגי ואת התרבות הפוליטית שקידמה את התהוות המשבר. הוא בוחן את הגורמים להתערערות מעמדה של מנהיגות המפלגה 'הוותיקה', שיצאה ברובה מקרב בני "דור המדינה" ואחזה בשיח אידיאולוגי אותו כינתי 'הפרגמטיזם הממלכתי'. שיח זה, קידם, מצד אחד, רטוריקה טכנוקרטית-פרוצדוראלית ופרופסיונאלית ודיונים שהוגדרו כ"פרוצדוראליים" ו"לא-אידיאולוגיים". אולם, מצד שני, הצדקותיו הרפובליקניות-ממלכתיות התיימרו להיות "על-אידיאולוגיות" ומדיניותו השמרנית שחייבה את שותפות המפלגה בקואליציה, הפנימה את ההיגיון 'הניאו-ליברלי' ההגמוני.

הספר מאפשר לקוראיו להכיר כיצד 'הפוליטיקה הגדולה' על דפוסיה השונים והמשתנים, קורמת עור וגידים ומתהווה באינטראקציות בין אישיות, שברמת המיקרו. דרך הסיפור האתנוגרפי ניתן ללמוד על פרשנותם של שחקנים שונים באשר לאופן בו אפשר לדבר 'אידיאולוגיה' ולעשות 'פוליטיקה' בעידן הפוסט' ובאשר לאפיוניה הייחודיים של סוציאל-דמוקרטיה מקומית זו.

ממתינים בדרכם. המסע של זרע ביתא ישראל מאתיופיה / רזית תלמי-כהן

ממתינים בדרכם מתאר את מסע עלייתם מאתיופיה של אנשי זרע ביתא ישראל, המוכרים יותר בשם הפלאשמורה. זוהי קהילת יהודים מתוך ביתא ישראל שהתנצרו בעבר ושבּו ליהדות. זהותם הדתית המורכבת ומדיניותן המהוססת של ממשלות ישראל הביאו לכך שרבים מהם חיים בהמתנה ממושכת במחנות המעבר באתיופיה כבר למעלה מעשרים שנה, ושרויים במצב המתנה מתמשך.

ספר זה הוא תיעוד ראשון מסוגו, המתבסס על ביקוריה הרבים של החוקרת באתיופיה במהלך השנים 2005-2014, ושהותה במחיצת העולים בכל התחנות שעברו בדרכם לישראל. הספר בוחן היבטים שונים של עלייתם ושל משמעותה ובהם מעמדם כעולים, כמהגרים וכפליטים, זהותם הדתית, שינויים במושג הבית ובהגדרת המשפחה וכן תפיסות זמן שונות המתקיימות בקרבם במקביל. במחקר אתנוגרפי מקיף זה, המחברת מנתחת את הקשר העמוק והמורכב בין קהילת זרע ביתא ישראל לבין החברה בארץ.

לכאורה זה הסיפור שלהם, אך למעשה מדובר בסיפורה של החברה הישראלית כולה, על גבולותיה המדינתיים והחברתיים, ועל תהליכי ההגירה הגלובליים המתרחשים כיום בעולם.

ד"ר רזית תלמי-כהן היא אנתרופולוגית יישומית, חוקרת ומרצה בתוכנית ללימודי אפריקה באוניברסיטת תל אביב ובמכון להגירה ושילוב חברתי במרכז האקדמי רופין. במשך שנים רבות ערכה תלמי-כהן מחקר באתיופיה ובארץ, וכיום היא מתמקדת בפליטות של מבקשי מקלט מאפריקה בישראל ובעלייה מצרפת בעשור האחרון. עוד היא עוסקת בפעילות חברתית וציבורית בסוגיות הקשורות לעלייה ולהגירה.

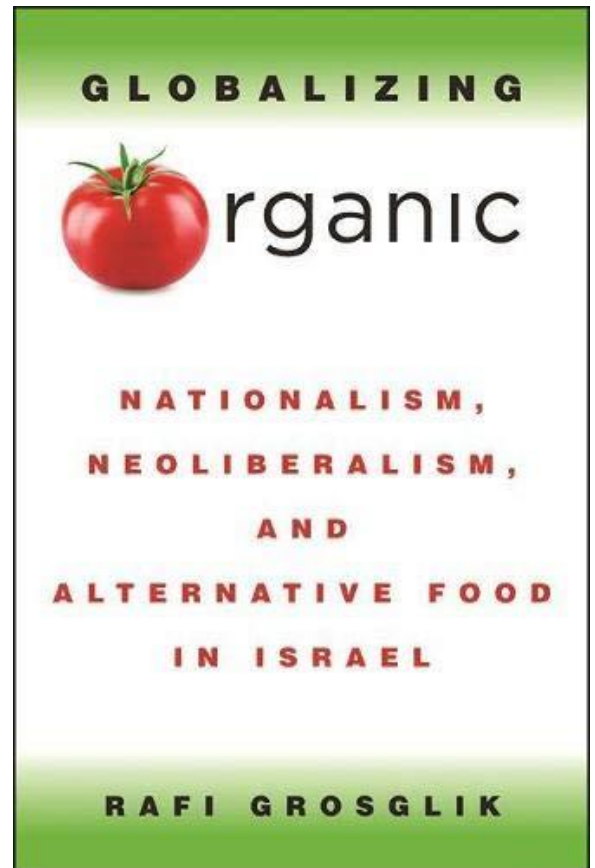

Globalizing Organic: Nationalism, Neoliberalism, and Alternative Food in Israel

Rafi Groslik

Globalizing Organic focuses on the globalization of a culture of “eating for change” and the ways in which local meanings attached to the production of foods embed ecological and social values. The book examines how organic agriculture was integrated in Israel—a state in which agriculture was a key mechanism in promoting Jewish nationalism and in time has become highly mechanized and technologically sophisticated.

The book explores how organic food, which signifies environmental protection and social equity, has been realized in a country where environmental issues are perceived as less pressing compared to inner political conflicts, the Israeli-Arab conflict, and recurrent wars. Based on more than a decade of ethnographic fieldwork, interviews, and analysis of historical documents and media, Rafi Groslik traces how alternative food movements are affected by global and local trends. He covers a wide range of topics, including the ethos of *halutzim* (“pioneers,” Zionist ideological farmers and workers), the utopian visions of the Israeli kibbutz, indigeneity that is claimed both by Palestinians and Jewish settlers in the Gaza Strip and in the West Bank, biblical meanings that have been ascribed to environmental and countercultural ideas, the Americanization of Israeli society, and its neoliberalized economy.

האגודה האנתרופולוגית הישראלית
ISRAELI ANTHROPOLOGICAL ASSOCIATION
الجمعية الإسرائيلية لعلم الإنسان والحضارة

Defiant Discourse: Speech and Action in Grassroots Activism

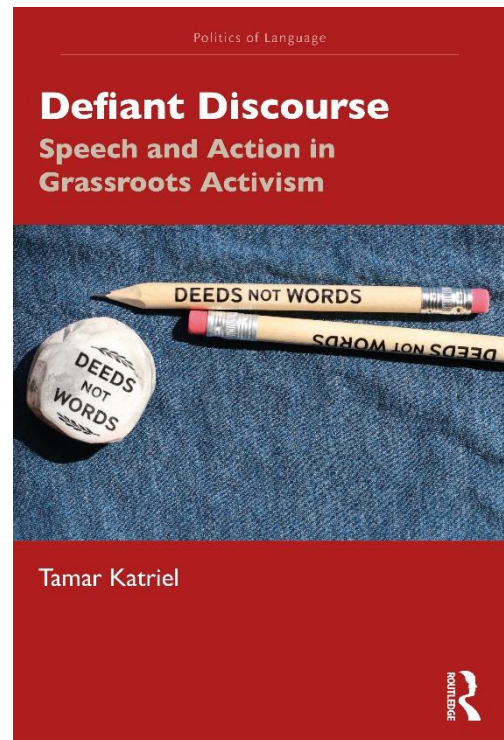
Tamar Katriel

This book problematizes activism as a globalized cultural

formation that gives shape and meaning to grassroots organizations' struggles for political change. It does so by exploring the cultural categories of speech and action – referred to as the 'speech-action nexus' - as they are constructed and evaluated in vernacular activist discourses. It argues that activism is marked by an ambivalent and tension-filled attitude towards language, whose use is viewed both as an essential form of action and as an emblem of the failure to act. This ambivalence is grounded in two competing ideologies of language – one that posits a speech vs action dualism (as encapsulated in the "Deeds not Words" slogan), and one that highlights the performative power of speech and

the imperative to speak out. Defiant discourse, whose employment epitomizes the latter view, refers to speech that challenges dominant discourses through organized gestures of dissent in speaking truth to power. Addressing public discourses of soldierly dissent related to Israel's occupation of the Palestinian territories of the West Bank and Gaza, the book explores draft-refusers' and silence-breakers' defiant discourse as a self-politicizing oppositional project that is accomplished through proclamations of dissent, witnessing, and meta-discursive accounts. These verbal modes, which are at once rooted in a local speech culture of straight and in a globalized culture of grassroots critique, enact defiant discourses that are inserted into the public sphere in the face of widespread silencing on the one hand and of a distrust of language on the other.

הספר מתייחס לאקטיביזם כאל שדה חברתי-תרבותי שמתקיים בו מתח בין אידיאולוגיה לשוניית שמעוגנת בתפיסה דואלית של הקטגוריות של "דיבור" ו"פעולה" ("מעשים, לא דיבורים") לכזו שרואה בדיבור זן של פעולה חברתית ובהשמעת קול אופציה מרכזית ברפרטואר האקטיביסטי. הוא מפתח הבחנה זו תוך שהוא בוחן מופעי שיח של סרבנים ושוברי שתיקה כמימושים של אקטיביזם ממוקד-שפה, ומדגיש את שורשיהם בתרבות הדיבור הישראלית ובשדה האקטיביזם הטרנס-לאומי גם יחד.

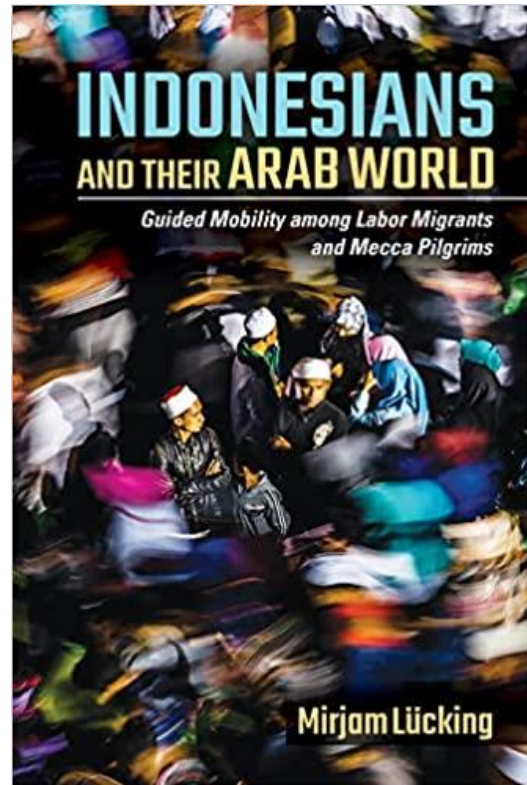
***Indonesians and Their Arab World:
Guided Mobility among Labor Migrants
and Mecca Pilgrims. Ithaca***

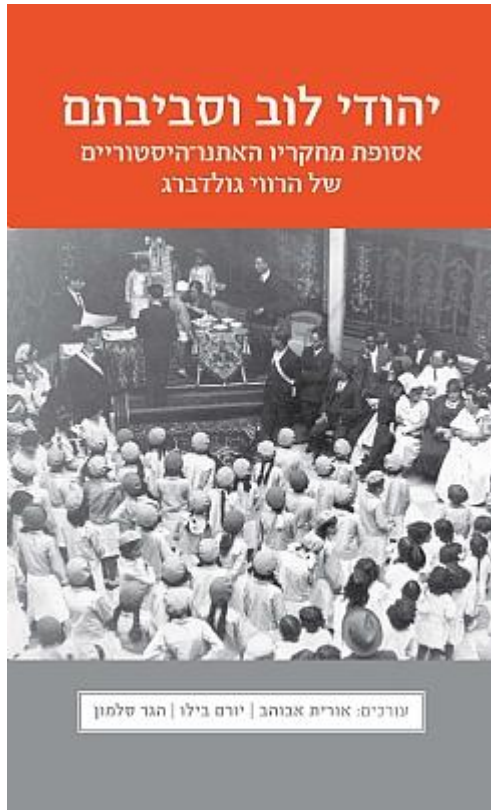
Lücking, Mirjam

Indonesians and Their Arab World explores the ways contemporary Indonesians understand their relationship to the Arab world. Despite being home to the largest Muslim population in the world, Indonesia exists on the periphery of an Islamic world centered around the Arabian Peninsula.

Mirjam Lücking approaches the problem of interpreting the current conservative turn in Indonesian Islam by considering the ways personal relationships, public discourse, and matters of religious self-understanding guide two groups of Indonesians who actually travel to the Arabian Peninsula—labor migrants and Mecca pilgrims—in becoming physically mobile and making their mobility meaningful.

This concept, which Lücking calls "guided mobility," reveals that changes in Indonesian Islamic traditions are grounded in domestic social constellations and calls claims of outward Arab influence in Indonesia into question. With three levels of comparison (urban and rural areas, Madura and Central Java, and migrants and pilgrims), this ethnographic case study foregrounds how different regional and socioeconomic contexts determine Indonesians' various engagements with the Arab world.

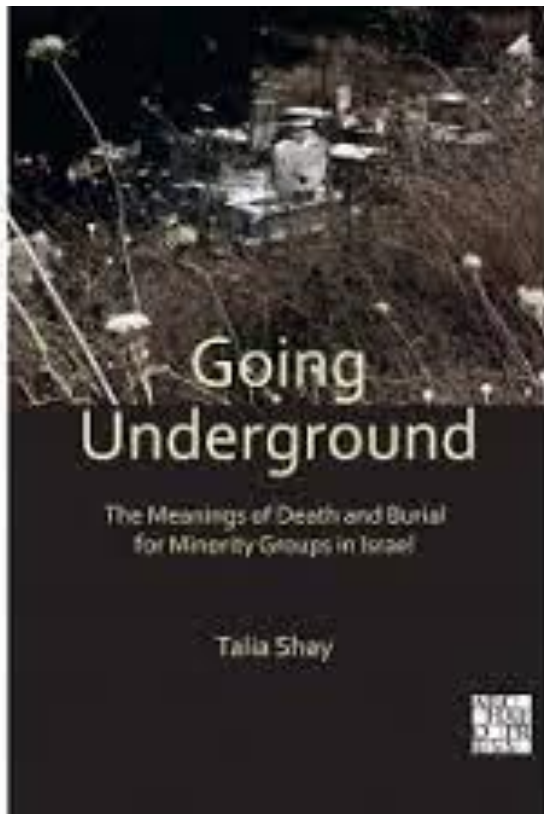
יהודי לוב וסביבתם. אסופת מחקריו האתנו-היסטוריים של הרווי גולדברג (מחבר)

עורכים: אורית אבוהב, יורם בילו, הגר שלמון

באסופת מאמרים זו נכללים מאמרים מובחרים מכלל יצירתו המחקרית של הרווי גולדברג, ומרביתם מתפרסמים לראשונה בעברית.

לאסופה ארבעה שערים, ובפתח כל אחד מהם מבוא מאת חוקר בעל שם בתחום. השער הראשון כולל ארבעה מאמרים העוסקים בתשתית הדמוגרפית והכלכלית של הקהילות היהודיות בצפון אפריקה. השער השני עוסק בהיבטים סמליים וטקסיים של הקשרים המורכבים בין הקהילות היהודיות לבין הקהילות המוסלמיות בצפון אפריקה. המאמרים בשער השלישי עוסקים בתמורות החברתיות והתרבותיות שעיצבו את חיי הקהילות היהודיות בצפון אפריקה בתקופה המודרנית. השער הרביעי עניינו המפגש הטעון שבין החוקר – הנתון לעיתים קרובות בסבך של תמורות והקשרים פוליטיים – לבין מושאי חקירתו.

הספר מציע לקהל הרחב וליהודי קהילות צפון אפריקה ולצאצאיהם בפרט מבט רחב על התובנות המקוריות, נקודות המבט המגוונות ותחומי העניין העשירים המאפיינים את מחקרו של הרווי גולדברג על קהילות צפון אפריקה.

GOING UNDERGROUND. The Meaning of Death and Burial for Minority Groups in Israel / Talia Shay

או בתרגום חופשי: "הירידה לשאול" מציג את גישתם והתנגדותם של מספר קבוצות מיעוטים לפיקוח המדינה על המוות והקבורה. כותרת הספר קשורה כמוכן לה יותי ארכיאולוגית קונטמפורנית בגישתי ובשיטות עבודתי והיא כוללת לכן מתודות ארכיאולוגיות ואתנוגראפיות כאחד.

המחקר כלל ארבע קבוצות של ישראלים-רוסים המוגדרים ע"י המדינה "יהודים בספק" וטיפל בעיקר בצורות השונות של התנגדותם לפיקוח המדינה בנושא המוות. כמוכן המחקר בדק

קבוצה אחת של חרדים ואחת של פלשתינאים-נוצרים ואי-נכונותם לשמר את בתי הקברות שלהם כחלק מהבניית זהותם כמקובל אצל קבוצות מיעוט. הספר מורכב מששה פרקים (כולל ביבליוגרפיה נרחבת וצילומים שנלקחו על ידי) ומציג גם את האני המאמין שלי לגבי מחקר של קבוצות מיעוט.

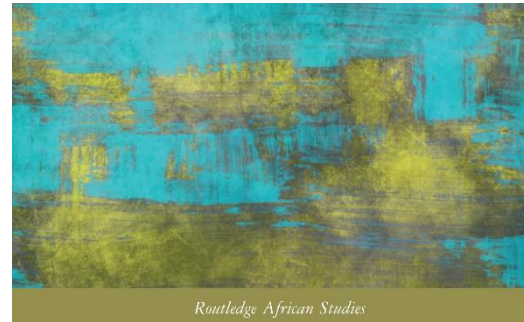
האגודה האנתרופולוגית הישראלית
ISRAELI ANTHROPOLOGICAL ASSOCIATION
الجمعية الإسرائيلية لعلم الإنسان والحضارة

Blackness in Israel Rethinking Racial Boundaries/ Edited By Uri Dorchin, Gabriella Djerrahian

This book explores contemporary inflections of blackness in Israel and foreground them in the historical geographies of Europe, the Middle East, and North America. The contributors engage with expressions and appropriations of modern forms of blackness for boundary-making, boundary-breaking, and boundary-re-making in contemporary Israel, underscoring the deep historical roots of contemporary understandings of race, blackness, and Jewishness.

Allowing a new perspective on the sociology of Israel and the realm of black studies, this volume reveals a highly nuanced portrait of the phenomenon of blackness, one that is located at the nexus of global, regional, national and local dimensions. While race has been discussed as it pertains to Judaism at large, and Israeli society in particular, blackness as a conceptual tool divorced from phenotype, skin tone and even music has yet to be explored. Grounded in ethnographic research, the study demonstrates that many ethno-racial groups that constitute Israeli society intimately engage with blackness as it is repeatedly and explicitly addressed by a wide array of social actors.

Enhancing our understanding of the politics of identity, rights, and victimhood embedded within the rhetoric of blackness in contemporary Israel, this book will be of interest to scholars of blackness, globalization, immigration, and diaspora.

BLACKNESS IN ISRAEL

RETHINKING RACIAL BOUNDARIES

Edited by
Uri Dorchin and Gabriella Djerrahian

